

Mannen zijn vaak onder indruk van bomen omdat ze groot en sterk zijn, en hoog boven alles uitsteken

Netwerk

Toen ik deze uitgave doorbladerde voordat het blad naar de druk ging, schoot mij een opmerking te binnen die een vrouwelijke spreker tijdens een Boominnovatiedag maakte over de verschillende manieren waarop mannen en vrouwen kijken naar bomen. Mannen zijn vaak onder de indruk van bomen omdat ze groot en sterk zijn, en hoog boven alles uitsteken.

Een beetje dus zoals mannen zichzelf graag zien. Vrouwen kijken vaak anders: die zien bomen als onderdeel van een netwerk. In de openbare ruimte, de straten waar de lezers van dit blad vaak hun bomen aanplanten, lijkt dat misschien wat minder evident, maar in een bos snapt iedereen dat verhaal. In een bos ondersteunen bomen elkaar en geven ze elkaar steun tegen stormen. Ook ondergronds geldt dat: wortels ver-

Met alle kennis die we de laatste honderden jaren hebben verzameld, zijn de natuur en de conditie van onze bomen weinig opgeschoten

vlechten zich tot een voedselnetwerk en er wordt druk samengewerkt met bodemschimmels. Een grote boom in de straat lijkt onaantastbaar, maar ook die is niets zonder het complexe netwerk van allerlei andere organismes die de boom hebben geholpen om zo groot en sterk te worden. Als tegenprestatie zorgt die boom dan weer voor andere organismes: insecten, kleine en grote zoogdieren, maar ook vogels en bodemschimmels. We weten aardig wat over de samenwerking van bomen met talloze samenwerkingspartners, maar tegelijk weten we verbluffend weinig over wat er allemaal onder en boven de grond met bomen gebeurt. Persoonlijk vind ik dat wel een geruststellende gedachte. Als mensen willen we graag alles tot op het laatste cijfer achter de komma begrijpen, meestal met als argumentatie dat we het daardoor beter kunnen doen. De ervaring leert echter anders. Met alle kennis die wij de laatste honderden jaren hebben opgedaan, lijken de natuur en de conditie van onze bomen weinig te zijn opgeschoten.

Het lijkt beter om ons te bekommeren om het netwerk als geheel dan ons te focussen op die ene boom. Goede boombeheerders weten dat natuurlijk allang en beseffen dat bomen het best geholpen zijn met het scheppen van de juiste voorwaarden. Steeds meer boombeheerders pleiten daarom voor het planten in ruime en natuurlijke plantgaten en voor het niet al te technisch inrichten van groeiplaatsen. Natuurlijk kan dat, maar de kosten zijn dan enorm en de resultaten blijven mager.

Met vriendelijk groet,
Hein van Iersel (hein@nwst.nl)
Hoofdredacteur

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/article/34276/netwerk